

SCRIEREA TEXTULUI ȘTIINȚIFIC

Magdalena Florea

Născut în localitatea Nandra din județul Mureș, profesorul universitar Ilie Rad a absolvit Facultatea de Filologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai“ din Cluj-Napoca. Cadru didactic al Catedrei de Jurnalistică a Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, a publicat în acest domeniu lucrări cum sunt: *Stilistică și mass-media* (1999), *Învățământul jurnalistic clujean* (2006), *Stil și limbaj în mass-media din România* (coordonator și coautor, 2007), *Incursiuni în istoria presei românești* (2009). A editat, de asemenea, *Curenți și tendințe în jurnalismul contemporan* (2003), *Schimbări în Europa, schimbări în mass-media* (2004), *Jurnalismul cultural în actualitate* (2005), *Secvențe din istoria presei românești* (2005), *Industria media și învățământul jurnalistic* (2014) și *Fotojurnalism și imagine* (2015).

Cercetarea științifică este una dintre cele mai laborioase activități umane datorită, pe de o parte, efortului intelectual pe care îl presupune asimilarea unor cunoștințe de specialitate, pe de altă parte, datorită normelor pe care trebuie să le respecti pentru a redacta și fructifica rezultatele cercetării. Însă normele de bună conduită în cercetarea științifică din România sunt încă intens dezbătute, periodic completate, dar nu îndeajuns detaliate pentru toate tipurile de cercetători. Cert este că, în cultura noastră, este insuficient promovată rigurozitatea demersului de cunoaștere științifică. În acest context, cartea profesorului universitar Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste*, ediția a II-a revăzută și adăugită, publicată la Editura Polirom, vine în ajutorul formării competențelor pentru domeniul disciplinelor umaniste.

Așa cum afirmă autorul, „lucrarea se adresează studenților, cercetătorilor, doctoranzilor, masteranzilor, cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, care se pregătesc pentru obținerea unor grade didactice.“ Cei aflați în această postură au nevoie să cunoască cele mai elementare tehnici de scriere științifică, de la alegerea temei la alcătuirea bibliografiei, de la redactare la tehnoredactare sau de la prezentare sau publicare.

După Revoluție, lucrările de dată mai recentă care îl introduc pe cititor în tehnica redactării textelor științifice sunt puține, în comparație cu scrieri similare apărute în Europa Occidentală sau în Statele Unite ale Americii, totuși acestea sunt de menționat aici: Magdalena Vulpe, *Ghidul cercetătorului umanist. Introducere în cercetarea și redactarea științifică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002; Septimiu Chelcea, *Manual de redactare în științele socioumane*, Editura Comunicare.ro, București, 2011; Mihaela Șt. Rădulescu, *Metodologia cercetării științifice. Elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.

Atâta timp cât nu există un sistem sau un manual care să formuleze aceste cerințe la nivel național, fiecare organizație care desfășoară activități de cercetare și fiecare editor își instituie propriile norme pentru redactare. Autorul justifică oportunitatea publicării volumului său prin faptul că în România există prea puține cărți care să trateze această metodologie a mediului științific, chiar dacă avem un număr de traduceri în limba română ale unor autori străini. Desigur, am putea aduce în discuție lucrarea lui Umberto Eco, *Cum se face o teză de licență*, publicată la Editura Polirom în anul 2006, dar chiar dacă aceasta este indiscutabil o teză de referință în domeniu, ea provine dintr-un alt spațiu și dintr-o altă tradiție universitară. Un alt argument care, în opinia autorului, ar justifica publicarea cărții sale cu titlul *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste* este cantitatea imensă de informații din care cercetătorul din România le are de selectat, credibilitatea surselor de documentare și problematica plagiatului, în contextul în care studenții, masteranzii, doctoranzii și cadrele didactice din învățământ folosesc din ce în ce mai multă bibliografie de pe Internet.

În această carte, profesorul universitar Ilie Rad valorifică întreaga sa experiență dobândită în materie de publicistică și de cercetare științifică, prezentând cititorilor o sinteză a informațiilor din alte lucrări pe această temă. Având un stil colocvial, ușor accesibil pentru toate categoriile de cititori, autorul descrie foarte clar etapele pe care trebuie să le urmeze cei care doresc să întocmească o lucrare științifică.

Călătoria cititorului începe cu *Capitolul I* în care autorul ne familiarizează cu importanța cunoașterii și a respectării normelor și principiilor de redactare ale unui text științific. În *Capitolul II*, ni se expun pe larg trăsăturile stilului științific, plecând de la funcțiile limbii, logica și obiectivitatea în actul de cercetare științifică, până la claritatea și concizia în exprimare. *Capitolul III* ne confruntă cu modul în care se structurează compunerea unui text științific. Se precizează câteva lucruri esențiale pe care trebuie să le cunoască tinerii cercetători, înainte de a se implica într-o activitate de cercetare, anume că tema aleasă trebuie să fie una de interes, aria de cercetare trebuie să fie precis delimitată, conținutul să respecte tema, iar, în final, revizuirea textului să fie făcută cu maximă atenție. Se fac aici recomandări despre cum trebuie ales titlul, care este rolul introducerii și cum să dimensionăm cuprinsul lucrării în așa fel, încât să cuprindă toate elementele importante ale cercetării.

Capitolul IV le furnizează cititorilor informații despre speciile textului științific, definind în detaliu toate tipurile existente în literatura de specialitate. În *Capitolul V*, sunt oferite date despre aparatul critic al unei lucrări științifice, iar în *Capitolul VI* avem stabilite reguli privind punctuația. Printre cele mai importante instrumente de lucru ale tânărului cercetător este bibliografia bine aleasă pentru tema aflată în lucru. Modul în care se utilizează și cum se tehnoredactează le găsim în *Capitolul VII*. Despre plagiat și consecințele acestuia ni se vorbește în *Capitolul X*. Noțiunile legate de tehnoredactare sunt foarte clar descrise în *Capitolul XII*. Autorul oferă foarte multe exemple și modele ale redactării textelor științifice, mai concrete pentru studenții Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Secția Jurnalism, a Universității „Babeș Bolyai“ din Cluj Napoca.

În concluzie, cartea profesorului universitar Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste* este un studiu academic riguros, o carte de referință pentru orice tânăr cercetător din domeniu. Deși problematica pe care o tratează este una complexă, cartea merită citită, deoarece se distinge prin tratarea conținutului într-o notă personală, cu exemple la fiecare capitol, aducând numeroase argumente în sprijinul respectării, pas cu pas, a normelor privind scrierea textelor științifice.

Ilie Rad, *Cum se scrie un text științific: disciplinele umaniste*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2017.